

Tensiunea anarhistă

Alfredo M. Bonanno

1996

Sunt mereu într-o oarecare măsură rușinat când pregătesc un discurs, cel puțin la început. Iar această rușine crește în cazul a ceea ce numim în mod eronat conferințe, sau după cum cineva încearcă modest să le camufleze, debateri-conferințe. La urma urmei, e vorba de cineva care vine din altă parte, poate din altă generație, ca și cum ar năvăli din trecut. Cineva care stă în această clasă pentru a ține un discurs și în mod ciudat, poate chiar periculos, seamănă cu cei care îți macină creierii cu intenții destul de diferite. Dacă ascultați cu atenție veți descoperi că, în spatele aparențelor, există o diferență considerabilă în conceptele pe care urmează să le subliniez.

Primul dintre aceste concepte ia forma unei întrebări:

Ce este anarhismul? Poate părea ciudat că abordez o asemenea chestiune în această situație, din moment ce știu sigur că sunt mulți anarhiști aici, pentru că îi cunosc personal. Și pe lângă orice altceva, anarhiștii ar trebui măcar să știe ce este anarhismul. Dar este necesar să luăm în mod repetat în discuție întrebările de genul „Ce este anarhismul?”. Chiar și în câteva cuvinte. De ce trebuie să facem asta? Asta nu se întâmplă în mod normal în alte expresii de viață, în alte activități sau gânduri ce se definesc cu o bază de a fi ceva sau altceva.

Așa că anarhiștii continuă să-și pună aceeași întrebare:

Ce este anarhismul? Ce înseamnă să fii anarhist? De ce? Pentru că nu este o definiție care poate fi dată odată pentru totdeauna, pusă într-un seif și considerată patrimoniu ce trebuie abordat încetul cu încetul. A fi anarhist nu înseamnă a ajunge la o certitudine; sau a spune o dată pentru totdeauna „Iată, de acum încolo dețin adevărul și prin urmare, cel puțin din punctul de vedere al ideii, sunt o persoană privilegiată”. Oricine gândește astfel este anarhist doar cu numele. În schimb, anarhistul este cineva care se pune într-adevăr la îndoială, ca persoană, și se întreabă: Ce este viața mea în funcție de ceea ce fac și în relație cu ceea ce gândesc? Ce legătură reușesc să păstrez în fiecare zi în tot ceea ce fac, un mod de a fi anarhist continuu și de a nu cade pradă înțelegerilor, de a nu face compromisuri zilnice, etc?

Anarhismul nu este un concept ce poate fi închis într-un cuvânt, precum o piatră de mormânt. Nu este o teorie politică. Este un mod de a concepe viața, iar viața, fie că suntem tineri sau în vârstă, bătrâni sau copii, nu este ceva definit: este o miză pe care trebuie să o jucăm zi de zi: Când ne trezim dimineața și ne punem picioarele pe pământ, trebuie să avem un motiv destul de întemeiat pentru a ne trezi; dacă nu avem acest motiv, atunci contează prea puțin dacă suntem anarhiști sau nu. Am putea la fel de bine să rămânem în pat și să dormim. Și pentru a avea un motiv întemeiat să știm ce vrem și facem pentru că pentru anarhism, pentru anarhist, nu există nici o diferență între ceea ce facem și ceea ce gândim, dar există o transformare continuă a teoriei în acțiune și a acțiunii în teorie. Asta face ca anarhismul să nu fie la fel cu nimeni altcineva, care are alt concept de viață și cristalizează acest concept într-o practică politică, în teorie politică.

Asta e ceea ce în mod normal nu vi se spune, asta e ceea ce nu citiți în ziare, asta e ceea ce nu e scris în cărți, asta e ceea ce școala ține geloasă ascuns, pentru că acesta este secretul vieții: nu separați niciodată gândirea de acțiune, lucrurile pe care le știm, lucrurile pe care le înțelegem, de lucrurile pe care le facem, lucrurile cu care ne desfășurăm acțiunile.

Iată ce face diferența între un politician și un revoluționar anarhist. Nu cuvintele, nu conceptele și, dacă îmi permiteți, în anumite privințe nici măcar acțiunile, pentru că nu concluzia lor extremă – să spunem radicală – în atac este cea care diferențiază și caracterizează acțiunile. Nici măcar acuratețea în alegerea obiectivului nu le califică, ci modul în care persoana, camaradul care efectuează aceste acțiuni, reușește să le transforme într-un moment expresiv din viețile lor, o caracterizare specifică, un înțeles, o calitate a vieții, bucurie, dorință, frumusețe, nu realizare practică, nu realizare forțată a unei sarcini care este în mod fatal un final prin ea însăși și permite cuiva să spună: „Am făcut ceva astăzi” departe de mine, la periferia existenței mele.

Iată, aceasta este o diferență. Iar din această diferență se naște o alta, una considerabilă din punctul meu de vedere. Oricine crede că lucrurile ce trebuie făcute sunt în afara noastră și sunt realizate ca un număr de succese și eșecuri – viața este o scară, uneori urci, uneori cobori, uneori lucrurile merg bine, iar uneori merg rău – iată, oricine crede că viața e alcătuită din astfel de lucruri; spre exemplu, figura clasică a politicianului democratic (de dragul artei, cineva cu care poți vorbi, un tip prietenos,

tolerant, care are o latură permisivă, crede în progres, în viitor, într-o societate mai bună, în libertate), o astfel de persoană, care probabil nu poartă o jachetă la două rânduri, nici cravată, îmbrăcat obișnuit, o persoană care de aproape arată ca un camarad și care se și declară ca fiind un camarad, această persoană poate foarte bine să fie un polițist, nu are nici o importanță. De ce nu? Există polițiști democrați, era represiunii uniforme s-a terminat, represiunea are astăzi aspecte prietenoase; ne reprimă cu o mulțime de idei grozave. Cum putem identifica această persoană atunci, acest democrat, cum îl putem recunoaște? Și dacă ne trage vâlul peste ochi împiedicându-ne să-l vedem, cum ne putem apăra de el? Îl putem identifica astfel: pentru el viața este o realizare, viața lui este alcătuită din realizarea lucrurilor, o realizare cantitativă care se desfășoară în fața ochilor săi, și nimic mai mult.

Atunci când vorbim cu cineva, nu putem cere să îi vedem carnetul de membru. Ideile lor ne fac deseori să ajungem complet derutați și incapabili de a înțelege orice pentru că suntem cu toții vorbăreți de treabă și cu toții elogiem frumusețea toleranței ș.a.m.d. Cum putem vedea că avem un dușman înaintea noastră, cel mai rău dintre toți dușmanii noștri? Pentru că, măcar de vechiul fascist ne putem apăra. El lovea, iar dacă eram în stare, loveam și noi înapoi, mai tare. Acum lucrurile s-au schimbat, situația s-a schimbat. Astăzi poate fi chiar dificil să pescuiești un bățuș fascist. Dar individul pe care încercăm să-l descriem, acest democrat peste care dăm peste tot, la școală, în Parlament, pe străzi sau în uniforma polițaiului, un judecător sau un doctor, acest tip este dușmanul nostru, pentru că el privește viața într-un mod diferit față de modul în care o privim noi, pentru că pentru el viața este un alt fel de viață, nu este viața noastră, pentru că pentru el noi suntem extraterestrii și nu văd de ce ar trebui ca noi să-l considerăm locuitor al planetei noastre. Aceasta este linia sperataroare dintre noi. Pentru că, conceptul său cu privire la viață are o natură cantitativă, pentru că măsoară lucrurile cum ar fi succesul, sau, dacă vreți, eșecul, dar mereu dintr-o perspectivă cantitativă, iar noi le măsurăm diferit și la asta ar trebui să ne gândim: în ce fel are viața un alt înțeles pentru noi, un înțeles care este calitativ diferit?

Prin urmare, acest gentleman prietenos ne umple de critici și spune „Da, anarhiștii sunt oameni buni dar ineficienți. Ce au făcut ei vreodată de-a lungul istoriei? Ce stat a fost vreodată anarhist? Au realizat vreodată guvernarea fără guvernare? O societate liberă, anarhistă, o societate fără putere, nu este cumva o contradicție?” Și această piatră critică ce ne izbește este cu siguranță consistentă, pentru că defapt, dacă privești îndeaproape orice caz în care anarhiștii s-au apropiat de realizarea utopiei lor a unei societăți libere, cum a fost în Spania sau Rusia, dacă privești aceste cazuri cu atenție, găsești aceste construcții ca fiind într-o oarecare măsură, deschise la critică. Sunt cu siguranță revoluții, dar nu sunt revoluții libertariene, nu sunt anarhie.

Deci, atunci când acești gentilemani spun, „Sunteți utopici, voi anarhiștii, sunteți visători, utopia voastră nu ar funcționa niciodată”, trebuie să răspundem „Da, e adevărat, anarhismul e o tensiune, nu o realizare, nu o tentativă concretă de a aduce anarhia mâine dimineață”. Dar trebuie să fim de asemenea capabili să spunem „Dar voi, distinși domni democrați, din guvernul care ne controlează viața, voi care credeți că ne puteți pătrunde în capuri, în creiere, care ne guvernați prin opiniile pe care le formați zilnic în ziarele voastre, în universități, școli, etc., ce ați realizat? O lume în care să merite să trăiești? Sau o lume a morții, o lume în care viața este o afacere, lipsită de orice calitate, de orice însemnătate? O lume în care cineva care ajunge la o anumită vârstă, e pe cale să iasă la pensie și se întreabă „Dar ce am făcut cu viața mea? Care a fost sensul trăirii a atâția ani?”

Asta ați realizat, asta e democrația voastră, ideea voastră despre popor. Guvernați un popor, dar ce înseamnă un popor? Cine sunt oamenii? Sunt oare atât de mici, nici măcar foarte semnificativi, unii care votează, merg la alegeri, vă votează pe voi, nominalizează o minoritate care la rândul ei nominalizează o altă minoritate chiar mai mică decât prima, care ne guvernează în numele legii? Dar ce sunt aceste legi dacă nu expresia intereselor unei mici minorități, îndreptate intenționat din start înspre beneficiul propriilor lor perspective de îmbogățire, consolidare a puterii lor, ș.a.m.d.?

Voi guvernați în numele puterii, o forță care vine din ce? Dintr-un concept abstract, voi ați realizat o structură pe care credeți că se poate construi ceva...dar cum, în ce fel s-a construit vreodată în istorie? În ce condiții trăim astăzi, dacă nu în condițiile morții, ale aplatizării calității? Aceasta este critica pe care trebuie să le-o aruncăm înapoi susținătorilor democrației. Dacă noi, anarhiștii, suntem utopiști, suntem

astfel ca tensiunea înspre calitate. Și împotriva reducerii, împotriva atrofierii trăite într-o dimensiune a pagubelor posibile minime pentru ei și a pagubelor maxime pentru marele număr de oameni ce sunt exploatați, contra acestei realități mizerabile ne opunem utopia, care cel puțin este o utopie a calității, o tensiune înspre un alt viitor, unul care va fi în mod radical diferit față de ceea ce trăim acum.

Astfel că toate remarcile făcute de oricine vă vorbește în numele realismului politic, oameni ai statului, profesori (care sunt servitori, oameni ai statului), teoreticieni, jurnaliști și intelectualii care trec prin sălile de clasă și care în discursurile lor vorbesc cu cuvintele calme și tolerante ale realistului, despre cum în orice caz, nimic altceva nu e posibil, realitatea e așa cum e, e nevoie să facem sacrificii; iată, acești oameni vă trag pe sfoară. Vă înșeală pentru că puteți face altceva, pentru că fiecare dintre noi e în stare să se ridice în numele demnității noastre rănite, în fața unei asemenea înșelătorii. Pentru că fiecare dintre noi poate să-și dea seama că a fost înșelat, pentru că în sfârșit am realizat ce se face în detrimentul nostru. Și ridicându-ne împotriva tuturor acestor lucruri, putem schimba nu doar realitatea lucrurilor din interiorul limitelor în care este posibil că le cunoaștem, ci și viața cuiva, care poate fi făcută să merite trăită. Cineva se poate trezi dimineața, poate pune picioarele pe pământ, se poate uita în oglindă și să își spună „Măcar am reușit să schimb lucrurile, cel puțin în ceea ce mă privește” și poate simți că este o persoană demnă de a-și trăi viața, nu o marionetă în mâinile unui păpușar pe care nici măcar nu-l poți vedea destul de clar încât să-i poți scuipa în față.

Iată de ce anarhiștii revin mereu la întrebarea cu privire la ce este anarhismul. Pentru că anarhismul nu este o mișcare politică. Sau mai degrabă pentru că este, dar doar într-o măsură minoră. Faptul că mișcarea anarhistă se prezintă istoric ca mișcare politică nu înseamnă că acest lucru epuizează tot potențialul anarhist de viață. Anarhismul nu își găsește rezolvarea în grupul anarhist Cuneo sau în grupuri din Turin, Londra, sau de oriunde altundeva. Acela nu este anarhism. Bineînțeles că sunt anarhiști acolo, sau cel puțin cineva poate presupune că sunt, genul de camarazi care și-au început propria insurrecție individual, au devenit conștienți de contextul obligativității și constrângerii în care sunt forțați să trăiască. Dar anarhismul nu este doar atât, este de asemenea o tensiune, calitatea vieții, forța pe care reușim să o extragem din noi înșine, capacitatea de a schimba realitatea lucrurilor. Anarhismul este acest întreg proiect de transformare, aflat în legătură cu ceea ce descoperim în noi înșine atunci când realizăm propria transformare personală. Prin urmare nu este un fapt cuantificabil care poate fi legat de istorie. Nu este de asemenea nici un eveniment care va apărea pur și simplu pe parcursul timpului, prin intermediul anumitor teorii, oameni, mișcări precum și, de ce nu, acte revoluționare concrete. Există întotdeauna ceva mai mult decât suma acestor elemente, și acest ceva mai mult continuă să facă anarhismul să existe în alte feluri.

Avem deci nevoie continuă să menținem o relație între această tensiune spre ceva complet diferit, ceva negândit, nerostit, o dimensiune pe care trebuie să o atingem fără să știm foarte bine cum, și experiența zilnică a lucrurilor pe care le putem face și pe care le facem. O relație concretă de schimbare, de transformare.

Primul exemplu care îmi vine în minte în această chestiune este un alt element contradictoriu. Gândiți-vă la conceptul din spatele afirmației „există probleme de rezolvat”. Aceasta este o frază clasică. Cu toții avem probleme de rezolvat. Viața însăși este o problemă ce trebuie rezolvată. Traiul este o problemă, condițiile noastre sociale, faptul că trebuie să rupem cercul care ne constrânge, și până la întâmplări simple de zi cu zi. Considerăm toate acestea ca fiind o problemă.

Iar aici găsim marea neînțelegere. De ce? Structurile care ne oprimă (cred că mulți dintre cei prezenți aici sunt studenți) susțin că problemele pot fi rezolvate și că ei le pot rezolva pentru noi. Mai mult, folosesc exemplul problemelor ce sunt rezolvate în geometrie, matematică, etc... Dar acest tip de problemă, problemele matematicii care sunt prezentate ca fiind rezolvabile, sunt probleme false, care nu sunt de fapt rezolvate deloc. Răspunsurile la aceste probleme sunt simple repetiții ale aceleiași probleme în altă formă, în termeni tehnici, o tautologie. Cineva spune un lucru și răspunde repetând același lucru altfel. Astfel că, în principiu, problema nu este deloc rezolvată, ci doar repetată.

Iar când vorbim despre rezolvarea unei probleme care implică viețile noastre, ale tuturor, existența noastră zilnică, vorbim de întrebări de o complexitate atât de ridicată încât nu pot fi reduse la o

simplă afirmație a problemei. Să luăm, spre exemplu, „problema poliției”. Existența poliției constituie o problemă pentru mulți dintre noi. Nu poate exista nici un dubiu cu privire la faptul că polițistul este un instrument de represiune folosit de Stat pentru a ne împiedica să facem anumite lucruri. Cum rezolvi o astfel de problemă? Poate fi rezolvată problema poliției? Simpla întrebare se dovedește a fi absurdă. Nu poate fi vorba de rezolvarea problemei poliției. Cu toate acestea, dintr-un punct de vedere democratic ar fi posibilă rezolvarea unor aspecte, prin democratizarea anumitor structuri, prin schimbarea atitudinilor polițiștilor, și așa mai departe. Dar să credem că aceasta ar putea fi soluția problemei controlului și represiunii ar fi pe cât de prostesc, pe atât de lipsit de logică. De fapt, nu este nimic altceva decât o modalitate de a regla represiunea în conformitate cu interesele puterii, ale Statului. Dacă poliția democratică este eficientă astăzi, o structură de control și represiune mult mai puțin democratică ar putea fi eficientă în viitor la fel cum a fost și în trecut și orice minorități rare, marginale care au crezut astfel în această chestiune vor fi înlăturate sau eliminate din rânduri.

Când spun poliție, mă refer la orice structură represivă de la poliția militară la cea juridică, toate expresiile statului care servesc în scopul controlului și represiunii. Astfel, după cum puteți vedea, problemele sociale nu pot fi rezolvate. Înșelătoria operată de structurile democratice este exact pretenția lor de a rezolva astfel de probleme. Înșelătoria arată cum politicile democratice nu se bazează pe realitate sau măcar pe un minim de concretețe. Totul este montat pe supoziția că lucrurile pot fi îmbunătățite, pot fi rezolvate în timp, pot fi corectate. În cadrul acestui concept de îndreptare a lucrurilor rezidă conceptul de forță a puterii, și pe această îmbunătățire puterea stă și continuă să existe pe termen mediu și lung. Relațiile de putere se schimbă în timp ce noi așteptăm apariția schimbărilor pe care le-au promis și care nu apar niciodată. Pentru că aceste îmbunătățiri nu se materializează niciodată. Pentru că puterea se schimbă și se transformă pe sine pe parcursul istoriei, rămânând în același timp mereu aceeași. O mână de oameni, o minoritate de oameni privilegiați care țin frâiele puterii, își au grija intereselor proprii și păzesc condițiile supremației oricui se întâmplă să fie la conducere.

Deci, ce instrumente avem pentru a lupta cu această stare de lucruri? Vor să ne controleze? Deci refuzăm controlul. Bineînțeles că putem face asta. Fără îndoială că facem asta, încercând să minimizăm daunele. Dar refuzul controlului într-un context social este valabil doar până într-un punct. Putem circumscrie anumite aspecte ale sale, putem țipa atunci când suntem loviți pe nedrept; dar cu siguranță există anumite zone ale puterii, în care regulile se numesc legi, semnele indică spații îngrădite și oameni care își spun polițiști ne împiedică să intrăm în ele. Nu e nici un dubiu, încercați să intrați în Parlament și vedeți ce se întâmplă. Nu știu. Anumite nivele nu pot fi depășite, anumite controale sunt inevitabile.

Prin urmare, ce facem pentru a ne opune acestei situații= Doar visăm pur și simplu? Avem o idee de libertate, care pe deasupra trebuie formulată cu atenție, pentru că nu putem spune: „libertatea pe care anarhiștii o vor este pur și simplu o reducere a controlului”. În acel caz ne-am găsi puși în fața următoarei probleme: „Dar unde ia sfârșit această reducere a controlului?”. La nivel minim, poate? Spre exemplu, ar deveni statul legitim pentru anarhiști dacă în loc să fie statul opresiv de astăzi ar deveni, să spunem, statul minimal ideal al liberalilor? Nu, cu siguranță nu. Deci nu trebuie să gândim astfel. Nu este vorba de o încercare de limitare a controlului, ci de distrugere completă a acestuia. Noi nu suntem pentru mai multă libertate. Mai multă libertate îi este dată sclavului atunci când îi sunt prelungite lanțurile. Noi suntem pentru distrugerea lanțurilor, deci suntem pentru libertate, nu pentru mai multă libertate. Libertatea înseamnă absența tuturor lanțurilor, absența limitelor și tot ce reiese dintr-o astfel de afirmație.

Libertatea este un concept dificil, necunoscut. Este unul dureros, dar cu toate acestea se vinde ca ceva frumos, dulce, liniștitor. Ca un vis atât de îndepărtat încât ne face să ne simțim bine, precum toate lucrurile care, fiind departe, constituie speranța și încrederea, o credință. Cu alte cuvinte, aceste lucruri intangibile care aparent rezolvă problemele zilei de azi, de fapt nu le rezolvă ci pur și simplu le încetoșează, le modifică, împiedicându-ne să avem o viziune clară asupra tuturor suferințelor timpurilor noastre. În regulă, într-o zi vom fi liberi. OK, lucrurile sunt în dezordine, dar în cadrul acestei dezordini există o forță subterană, o ordine involuntară independentă de noi înșine care funcționează în locul nostru, care treptat va schimba condițiile de suferință în care trăim și care ne va aduce într-o dimensiune liberă

unde vom trăi cu toții fericiți până la adânci bătrâneți. Nu, aceea nu e libertate, aceea e o escrocherie care seamănă dramatic de mult cu vechea idee a lui Dumnezeu care ne-a ajutat deseori, și încă ajută mulți oameni care azi suferă, pentru că aceștia își spun „foarte bine, suferim astăzi, dar ne va fi bine pe lumea cealaltă”. De fapt, după cum spune Biblia, ultimii vor fi cei dintâi, însuflețind ultimii zilelor noastre, care se văr pe sine ca primii zilelor viitoare.

Dacă am considera o astfel de idee de libertate ca fiind reală, nu am face nimic altceva decât să legăm suferința zilei de azi, îngrijind rănilor sociale în același mod în care preotul le vindecă pe cele ale săracilor care îi ascultă slujba, îmbătându-se cu ideea că împărăția lui Dumnezeu îl va salva de suferința lor. Anarhiștii nu pot gândi astfel. Libertatea este un concept distructiv care implică eliminarea absolută a tuturor limitelor. Libertatea este o idee pe care trebuie să o păstrăm în suflete, dar în același timp trebuie să înțelegem că dacă o dorim, trebuie să fim gata să înfruntăm toate riscurile pe care distrugerea le implică, toate riscurile distrugerii ordinii sub care trăim. Libertatea nu e un concept în care să ne așezăm liniștiți, cu speranța că îmbunătățirile vor apărea independent de capacitatea noastră reală de a interveni.

Pentru a înțelege astfel de concepte, pentru a deveni conștienți de riscurile pe care cineva și le asumă atunci când se folosește de astfel de concepte periculoase, trebuie să fim capabili să formăm *ideea* în interiorul nostru.

Există de asemenea destulă confuzie și în această privință. Se obișnuiește să se considere că orice ne trece prin minte este o idee. Cineva spune „am o idee”, apoi încearcă să înțeleagă ce înseamnă acest lucru. Acela este conceptul Cartezian al ideii, opus celui Platonician, care este un punct de referință abstract, îndepărtat. Dar nu la asta ne referim atunci când vorbim de idee. Ideea este un punct de referință, un element de forță care este capabil să transforme viața. Este un concept încărcat cu valoare care devine un concept de forță, ceva care se poate dezvolta și care ne poate schimba relațiile cu ceilalți. Toate acestea sunt o idee. Dar care este sursa din care apar aceste elemente care fac posibilă elaborarea unor astfel de idei? Școala, universitatea, ziarele, cărțile, profesorii, tehnicienii, televiziunea și așa mai departe? Ce ajunge la noi din aceste instrumente de informare și elaborare culturală? O acumulare considerabilă de informație cade peste noi, fierbe înăuntrul nostru, făcându-ne să producem opinii. Avem tendința de a avea opinii, nu idei.

Aceasta este concluzia tragică. Ce este o opinie? Este o idee plată, o idee care a fost uniformizată pentru a putea fi acceptată de majoritatea oamenilor. Opiniile sunt idei de masă. Este important pentru putere ca aceste opinii să fie menținute pentru că prin intermediul acestora, prin intermediul controlului acestora, obținem rezultatele scontate, îndeosebi mecanismele de propagandă și de proceduri electorale prin folosirea mediei. Formarea noii elite a puterii vine din păreri nu din idei.

Atunci ce înseamnă să te opui formării opiniilor? Înseamnă acumularea mai multor informații? Adică, opunerea contra-informațiilor cu informațiile? Nu, asta nu e posibil pentru că indiferent cum privești lucrurile nu poți opune cantitatea enormă de informație cu care suntem bombardați zilnic cu contra-informațiile capabile de a „demasca” printr-un proces de investigație a cauzelor ascunse, realitatea care a fost acoperită de tot zgomotul de fundal. Nu, nu putem opera în acea direcție. Oricând încercăm să facem asta, ne dăm seama că e inutil, că nu putem convinge oamenii.

De aceea anarhiștii consideră mereu chestiunea propagandei în mod critic: da, bineînțeles, după cum puteți vedea, există aici o masă bine aprovizionată ca întotdeauna în cadrul acestui timp de inițiativă sau conferință. Există mereu broșurile noastre, cărțile noastre. Suntem încercați cu hârtii și suntem foarte pricepuți la publicarea de astfel de materiale. Dar acest lucru este singurul lucru pe care trebuie să-l facem, și în orice caz, nu conțin elemente de contra-informații, sau dacă conțin, e doar accidental. Această muncă este îndepărtată în principiu, sau ar trebui să fi, înspre construirea unei idei sau a unui număr de idei principale, un număr de idei puternice.

Să dăm doar un exemplu. Pe parcursul ultimilor trei sau patru ani, s-a dezvoltat o chestiune despre care ziarele au raportat folosind termeni oribili precum „tangentopoli” sau „mâini curate” (proceduri legale în curs în care mulți politicieni au fost condamnați pentru acceptarea de bani de la capitaliști în schimbul unor contracte în sectoarele de lucrări publice) și așa mai departe. Ce a impregnat această

operațiune în mintea oamenilor= A construit părerea că legea este capabilă să îndrepte lucrurile, să condamne politicieni, să schimbe condiții, astfel că ne poate duce la vechile concepte tipice ale primei republici italiene la cele noi ale republicii a doua. Această părere, acest proces, sunt evident, foarte folositoare. Spre exemplu, a permis apariția unei „noi” elite a puterii care să o înlocuiască pe cea veche. Nouă până într-un punct, dar cu anumite caracteristici și reveniri triste ale vechilor obiceiuri și personaje. Așa funcționează opinia.

Acum gândiți-vă la compararea procesului de formare a opiniei, care este de un avantaj considerabil doar pentru putere, cu construcția unei idei-forță care ar putea fi o analiză detaliată a conceptului de justiție. Diferența este abisală. Dar care este corectă? Spre exemplu, cu siguranță a fost corect pentru mulți, și noi înșine considerăm ca fiind corect faptul că, fostul lider al partidului socialist Craxi a fost forțat să rămână închis în vila sa din Tunisia. Întreaga chestiune a fost destul de amuzantă, ne-a făcut chiar să râdem, ne-a făcut să ne simțim bine pentru că e chiar drăguț când porcii de la acel nivel ajung să fie scoși din circulație. Dar este aceasta justiție adevărată? Spre exemplu, Andreotti este în dificultate. Se pare că l-a sărutat pe Riina (șeful mafiei) pe obraz.

Astfel de știri cu siguranță că ne fac să zâmbim, ne fac să ne simțim mai bine, pentru că un porc precum Andreotti era enervant chiar și la un simplu nivel fizic, era destul și să-l vezi la televizor. Dar ce este această idee de justiție? Propucorii Di Pietro și Borrelli au o gloată de fani susținători. Milioane de oameni au fost atrași în acest proces de uniformizare a opiniei.

Asupra conceptului de justiție să ne aplecăm într-un mod diferit? La ce ar trebui să conducă? Ar trebui să ne conducă la o recunoaștere a faptului că, dacă Craxi și Andreotti sunt responsabili atunci oameni precum Di Pietro sau Borrelli sunt responsabili în aceeași măsură. Pentru că dacă primii sunt politicieni, ceilalți sunt cu toții magistrați. Conceptul de justiție înseamnă fixarea unei linii de demarcație între cei care susțin și apără puterea și cei care sunt împotriva ei. Dacă simpla existență a puterii este injustă și dacă țipetele încercările, dintre care pe unele dintre ele le-am și văzut, se dovedesc a fi nimic mai mult decât înșelătorii auto-justificatoare, orice om al puterii, mai mult sau mai puțin democratic, stă mereu de partea greșită a justiției indiferent ce face.

Pentru a construi un astfel de concept de justiție înseamnă evident formarea unei idei, o idee ce nu se găsește în ziare, care nu pătrunde în săli de clasă și în amfiteatrele universităților, care nu poate deveni un element de opinie sau nu poate determina oamenii să voteze. De fapt, o astfel de idee duce la conflict intern. Pentru că în fața tribunalului unei persoane cineva întreabă: „dar eu, cu ideea mea de justiție socială, cum o văd atunci când ceea ce face Di Pietro pare bun? Sunt și eu luat de val? Sunt și eu un instrument al opiniei, un terminal al marilor procese de menținere a puterii, devenind nu doar sclavul lor, ci și complicele lor?”.

Am ajuns în sfârșit acolo. Am atins punctul propriei noastre responsabilități. Deoarece, dacă este adevărat că pentru anarhiști nu există nici o diferență între teorie și acțiune, de îndată ce ideea justiției sociale se va aprinde în noi, ne va lumina creierul chiar și pentru o fracțiune de secundă, nu va putea să se stingă vreodată. Pentru că indiferent ce credem, ne vom simți vinovați, ne vom simți complici, complici la un proces de discriminare, represiune, genocid, moarte, un proces de care nu ne vom mai putea detașa vreodată. Cum am putea să ne definim drept revoluționari și anarhiști altfel? Ce libertate am susține dacă ne-am oferit complicitatea asasinilor de la putere?

Vedeți cât de diferită și de critică este situația pentru oricine reușește, printr-o analiză profundă a realității sau pur și simplu prin noroc sau ghinion, să lase o idee atât de clară precum ideea justiției, să le pătrundă în creier? Există multe astfel de idei. Spre exemplu, ideea libertății este similară. Oricine se gândeste chiar și doar pentru un moment, la ce înseamnă de fapt libertatea, nu va mai putea niciodată să se mulțumească pe sine doar prin realizarea de acțiuni care să extindă vada libertatea situațiilor în care trăiesc. Începând cu acel moment, se vor simți vinovați și vor încerca să facă ceva pentru a-și alina senzația lor de suferință. Se vor teme că au greșit pentru că nu au făcut nimic până acum, și din acel moment, viețile lor se vor schimba complet.

În principiu, ce vrea statul de la formarea opiniilor? Ce vrea puterea? Da, bineînțeles, vrea să creeze opinii de masă pentru că din acestea pot realiza anumite operațiuni precum votul, formarea grupurilor

de putere, și așa mai departe. Dar asta nu e tot ceea ce vor. Ei vor consensul nostru. Vor aprobarea noastră. Iar consensul este obținut prin instrumente precise, în special cele de natură culturală. Spre exemplu, școala este unul dintre rezevoarele prin care se realizează consensul și se construiește viitoarea forță de muncă intelectuală și nu numai.

Astăzi capitalismul necesită o cu totul altfel de persoană față de cei de care avea nevoie în trecut. Până recent, era nevoie de oameni cu capacități profesionale, o mândrie în această capacitate și calificări speciale. Situația este destul de diferită acum. Lumea muncii necesită un nivel de calificare modest, în timp ce calități ce nu existau și erau chiar de neconceput în trecut, precum flexibilitatea, adaptabilitatea, toleranța și capacitatea de a interveni în șdeințe, etc., sunt acum cerute în locul lor.

Unități de producție uriașe bazate pe linii de ansamblare spre exemplu acum folosesc roboți sau sunt construite pe bazele conceptuale ale insulelor, grupuri mici lucrând împreună, care se cunosc unele pe altele și se controlează unele pe altele și așa mai departe. Acest tip de mentalitate nu se găsește doar în fabrică. Nu construiesc doar un „nou muncitor”, ci un „nou om”; o persoană flexibilă cu idei modeste, destul de opaci în dorințele lor, cu nivele culturale considerabil reduse, limbaj sărăcăcios, lectură standardizată, o capacitate limitată de a gândi și o mare capacitate de a lua decizii rapide de genul „da” sau „nu”. Ei știu cum să aleagă între două posibilități: un buton galben, un buton roșu, un buton negru, un buton alb. Acesta este tipul de mentalitate pe care ei îl construiesc. Și unde îl construiesc? La școală, dar și în viața de zi cu zi.

Ce vor face cu o astfel de persoană? O vor folosi pentru a realiza toate modificările necesare pentru restructurarea capitalului. Vor fi folositoare pentru o administrare mai bună a condițiilor și relațiilor capitalismului de mâine. Și care vor fi aceste relații? Se vor baza pe schimbări din ce în ce mai rapide, o chemare la satisfacerea dorințelor inexistente, dorințe ce sunt pilotate, determinate de grupuri mici ce devin din ce în ce mai numeroase. Această nouă persoană este chiar opusul a ceea ce suntem noi capabili să ne imaginăm sau să ne dorim, opusul calității, creativității, opusul dorinței reale, bucuriei vieții, opusul a toate acestea. Cum putem lupta împotriva realizării acestui om tehnologic? Cum putem lupta împotriva acestei situații? Putem aștepta să vină o zi, o mare zi care va întoarce lumea invers? Ceea ce anarhiștii ultimului secol numeau „*la grande soiree*”? Marea seară sau marea zi – „*le grand jour*” – în care forțe pe care nimeni nu le putea prevedea ar ajunge să preia conducerea, explodând într-un conflict social pe care cu toții îl așteptăm, numit revoluție? Astfel că totul se va schimba și va fi o lume a perfecțiunii și a bucuriei?

Aceasta este o idee mileniară. Acum că ne apropiem de sfârșitul mileniului, ar putea prinde rădăcini din nou. Dar condițiile s-au schimbat. Aceasta nu este realitatea, nu această așteptare ne interesează. Ceea ce ne interesează este un alt tip de intervenție, una cu mult mai modestă, dar una care este capabilă să obțină ceva. Ca anarhiști, suntem chemați să facem ceva. Suntem chemați de către propria noastră responsabilitate individuală și de ceea ce am spus mai devreme. Din momentul în care ideea ne luminează mintea, nu ideea anarhiei, ci a justiției, libertății, atunci când aceste idei ne luminează mințile și vedem înșelătoria din fața noastră – care astăzi, mai mult ca niciodată, poate fi definită ca înșelătorie democratică – ce putem face? Trebuie să ne punem pe treabă, iar acest lucru înseamnă să ne organizăm. Înseamnă să creăm condițiile de referință și de legătură între anarhiști, condițiile care trebuie să fie diferite de cele din trecut.

Realitatea s-a schimbat. Cum am spus și mai devreme, ei construiesc un om diferit, un om de-calificat, și îl construiesc pentru că au nevoie să construiască o societate de-calificată. Au eliminat figura muncitorului din centrul concepției societății politice așa cum era, după de-calificarea lui. În trecut, muncitorul ducea greul exploatării. De aceea s-a crezut că această figură socială va da în mod necesar naștere revoluției. E suficient să ne gândim la analiza marxistă. *Capitalul* lui Marx este dedicat „eliberării” muncitorului. Atunci când Marx vorbește de om, se referă la muncitor. În analiza sa a valorii, el vorbește de ritmul de muncă; în analiza sa a alienării, el vorbește despre muncă. Nu e nimic care să nu fie referitor la muncă. Dar asta se întâmplă deoarece muncitorul era central în analiza marxistă la momentul dezvoltării acesteia. Clasa muncitoare putea fi văzută ca fiind centrul structurii sociale.

Folosind diferite analize, anarhiștii s-au apropiat de asemenea de o considerație conform căreia poziția muncitorilor era centrul lumii sociale. Gândiți-vă la analizele anarho-sindicaliste. Pentru anarho-sindicaliști era o chestiune de întindere a conceptului de luptă a sindicatelor până la consecințele ei extreme, eliberând-o de dimensiunea mai îngustă a negocierilor sindicale și transformând-o direct în realizarea revoluției prin grevă generală. Astfel, conform anarho-sindicaliștilor, societatea viitorului, societatea liberă anarhistă, avea să fie nimic altceva decât societatea prezentă eliberată de putere dar cu aceleași structuri productive, care nu ar mai fi în mâinile capitaliștilor ci în mâinile colectivelor care le-ar administra la comun.

Acest concept este destul de inaplicabil astăzi din varii motive. În primul rând, pentru că transformarea tehnologică a făcut imposibilă existența unui singur pasaj de trecere între societatea prezentă și cea viitoare în care ne dorim să trăim. O trecere directă ar fi imposibilă din simplul motiv că nu e posibil să folosești tehnologia informației în forme libere, într-un mod eliberator. Noile tehnologii și aplicații tehnologice computerizate nu s-au limitat la aducerea anumitor modificări în anumite instrumente, ci au transformat de asemenea toate celelalte tehnologii. Fabrica, spre exemplu, nu este pur și simplu o structură a trecutului la care s-a adăugat tehnologia computerizată, ci a devenit o fabrică computerizată, care este destul de diferită. Având aceste lucruri în vedere, putem doar menționa aceste concepte într-un mod foarte general, pentru că ar necesita timp pentru a le discuta așa cum se cuvine. Așa că trebuie să recunoaștem că nu e posibilă folosirea acestei moșteniri. Această trecere merge paralel cu sfârșitul mitului poziției centrale a clasei muncitoare.

Acum, într-o situație în care clasa muncitoare practic s-a dezintegrat, posibilitatea unei exproprieri a mijloacelor de producție nu mai există. Deci care este concluzia? Singura concluzie posibilă este că acest set de instrumente de producție pe care îl avem în față trebuie să fie distrus. Singura modalitate posibilă este de a trece prin realitatea dramatică a distrugerii. Dacă revoluția pe care o imaginăm și care, mai mult, nu putem fi siguri că va veni vreodată, nu va fi revoluția trecutului care se vede pe sine ca un singur eveniment care ar putea chiar să aibă loc într-o zi sau într-o seară, ci va fi o chestiune lungă, tragică și sângeroasă care ar putea trece prin procese de o violență de neconceput și de un dramatism extraordinar.

Toate acestea sunt tipuri de realitate spre care ne îndreptăm. Nu pentru că asta ne dorim, nu pentru că ne place violența, sângele, distrugerea, războiul civil, moartea, violul, barbaria. Nu de asta, ci pentru că este singurul drum plauzibil, drumul pe care transformarea dorită de cei care ne conduc și cei care sunt la putere l-au făcut necesar. Ei au început să meargă pe acest drum. Nu putem schimba toate acestea cu un simplu având al imaginației, cu un simplu vis. În ipoteza trecută în care exista o clasă muncitoare puternică, cineva se putea păcăli cu privire la această trecere și se putea organiza în consecință. Spre exemplu, propunerea organizatorică a anarho-sindicalismului a văzut o mișcare sindicalistă puternică, care, penetrând clasa muncitoare și organizând-o aproape în întregime, urma să ducă la această expropriere și trecere. Acest subiect colectiv, care era mitic probabil de la început, nu mai există nici măcar în versiunea sa mitică așa că ce sens ar avea într-o mișcare sindicală de natură revoluționară? Absolut nici unul.

Astfel că lupta trebuie să înceapă în altă parte, cu alte idei și metode. De aceea am dezvoltat o critică a sindicalismului și a anarho-sindicalismului de aproape 15 ani. De aceea suntem, și ne definim, ca anarhiști insurecționiști. Nu pentru că am considera că soluția este pe baricade – baricadele ar putea fi o consecință tragică a alegerilor care nu ne aparțin – ci suntem insurecționari pentru că, considerăm că acțiunea anarhistă trebuie să se confrunte în mod necesar cu probleme foarte serioase. Aceste probleme nu sunt dorite de anarhism ci sunt impuse de realitatea pe care cei ce au puterea au construit-o, și nu le putem șterge doar prin puterea dorinței.

O organizație anarhistă care se proiectează în viitor ar trebui să fie prin urmare agilă. Nu se poate prezenta pe sine cu caracteristicile stânjenitoare și greutatea cantitativă a structurilor trecutului. Nu se poate prezenta într-o dimensiune de sinteză precum organizațiile trecutului, în care structurile anarhiste susțineau că rezumă realitatea în „comisii” care tratau toate problemele diferite, luând decizii la congrese

periodice pe baza tezelor care se întorceau chiar până în secolul trecut. Toate astea și-au găsit sfârșitul, nu pentru că a trecut un secol de când au fost gândite, ci pentru că realitatea s-a schimbat.

De aceea susținem că există o nevoie de formare a mici grupuri bazate pe conceptul de afinitate, chiar și grupuri foarte mici alcătuite din foarte puțini camarazi care se cunosc unii pe alții și adâncesc cunoașterea, pentru că nu poate exista afinitate dacă unul nu are cunoștințe despre celălalt. Cineva poate recunoaște afinitățile cuiva pătrunzând în elementele ce determină diferențele acestuia, prin frecventarea reciprocă. Această cunoaștere este un fapt personal, dar este de asemenea și o chestiune de idei, dezbateri, discuții. Dar în legătură cu primele subiecte despre care am vorbit în această seară, dacă vă amintiți, nu se poate pătrunde în idei dacă nu există de asemenea și o practică de a realiza acțiuni. Astfel, există un proces reciproc continuu de dezbateri a ideilor și de realizare a acțiunilor.

Un mic grup de camarazi, un mic grup care pur și simplu se întâlnesc seara la o discuție, nu ar fi un grup de afinitate ci un grup de prieteni, amici de pahar care se întâlnesc seara să discute despre orice se poate. În mod contrar, un grup care se întâlnește pentru a discuta lucruri și prin discuții se pregătește pentru a face ceva și prin acțiune contribuie la dezvoltarea discuției care se transformă într-o discuție despre lucrurile care trebuie făcute, acesta este mecanismul grupurilor de afinitate. Deci cum pot grupurile de afinitate să intre în contact cu alții atunci când cunoașterea profundă cae ar trebui să fie în grupul respectiv nu există în mod necesar? Acest contact poate fi realizat prin organizarea informală.

Dar ce este organizarea informală? Ar putea fi relațiile de tip informal între diferite grupuri de afinitate care intră în contact unele cu celelalte pentru a schimba idei și a face unele lucruri împreună, și, drept urmare, existența unei organizații, de asemenea foarte răspândită pe teritoriul țării, alcătuită din zeci sau, de ce nu, chiar sute de organizații, structuri, grupuri cu caracter informal bazate pe discuții, analize periodice, lucruri de realizat împreună, etc. Logica organizațională a anarhismului insurrecționar este diferită față de cea a organizațiilor pe care le-am menționat mai devreme referitor la anarho-sindicalism. Formele organizaționale la care facem referire aici în câteva cuvinte, merită analizate mai în detaliu, lucru pe care nu îl pot face acuma în cadrul unei conferințe. Dar o astfel de modalitate de organizare ar rămâne, după părerea mea, doar ceva din cadrul mișcării anarhiste dacă nu ar realiza relații dincolo de ea, adică prin construirea grupurilor externe, nucleelor externe, de asemenea cu caracteristici informale. Aceste grupuri nu ar trebui să fie compuse doar din anarhiști, oricine intenționează să lupte pentru a atinge anumite obiective, chiar unele circumscrise, ar putea să participe atâta timp cât au în vedere un număr de condiții. În primul rând, conflictul permanent, adică grupuri cu caracteristica de a ataca realitatea în care se găsesc fără a aștepta ordine din altă parte. Apoi caracteristica de a fi „autonom”, adică de a nu depinde sau de a nu avea nici un fel de relații cu partide politice sau sindicate. În cele din urmă, caracteristica de a confrunța problemele una câte una și nu de a propune platforme de revendicări generice care s-ar transforma inevitabil în administrație pe marginile unui mini-partid sau unui mic sindicat alternativ. Rezumatul acestor idei ar putea să pară destul de abstract și de aceea, înainte de a încheia, aș vrea să dau un exemplu, pentru că unele dintre aceste lucruri pot fi înțelese mai bine în practică.

Un model teoretic de acest tip a fost folosit într-o încercare de a preveni construcția bazei americane de rachete din Comiso, la începutul anilor 80. Anarhiștii care au intervenit timp de doi ani au construit „ligi auto-gestionate”. Aceste ligi auto-gestionate erau mai precis grupuri non-anarhiste care operau în zonă cu singurul scop de a împiedica construcția bazei prin distrugerea proiectului în curs de realizare.

Ligile erau nuclee autonome caracterizate de faptul că singurul lor scop era să atace și să distrugă baza. Ei nu au preluat o întreagă serie de probleme, pentru că dacă ar fi făcut acest lucru, ar fi devenit grupuri de sindicaliști cu scopul de, să spunem, apărare a locurilor de muncă, sau găsire de locuri de muncă sau rezolvare a altor probleme imediate. În schimb, singurul lor scop era să distrugă baza. A doua caracteristică era conflictul permanent, exemplul fiind că din momentul în care aceste grupuri s-au format (nu erau grupuri speciale anarhiste, dar în cadrul lor erau și anarhiști), au intrat în conflict cu toate forțele implicate în construirea bazei, fără ca acest conflict să fie determinat sau declarat de nici un organism reprezentativ sau de către anarhiștii care au promovat inițiativa. A treia caracteristică era

autonomia completă a acestor grupuri, din moment ce nu aveau nici un fel de legături cu nici un partid sau sindicat. Lupta împotriva bazei este parțial cunoscută și parțial necunoscută. Și nu știu dacă este momentul să reiau povestea aici, căci vroiam doar să o menționez ca exemplu.

Prin urmare, anarhismul insurecționar trebuie să depășească o problemă esențială. Trebuie să meargă dincolo de o anumită limită, astfel va rămâne nimic mai mult decât ideea de anarhism insurecționar. Asta înseamnă ca acei camarazi care au trăit acea insurecție de natură personală pe care am menționat-o mai devreme, acea iluminare care produce o idee forță în interiorul nostru în opoziție cu zgomotul opiniei, și care formează grupuri de afinitate, să intre în contact cu camarazi din alte locuri printr-un tip informal de structură, realizând astfel doar o parte din muncă. Într-un anumit punct vor trebui să decidă, vor trebui să depășească linia de demarcație, să facă un pas după care nu v-a mai fi ușor să se întoarcă. Trebuie să intre într-o relație cu oameni care nu sunt anarhiști, cu privire la o problemă care este intermediară, circumscrisă (cum e, de exemplu, distrugerea bazei din Comiso). Indiferent cât de fanatică sau de interesantă ar fi fost această idee, cu siguranță nu era realizarea anarhiei. Cu s-ar fi întâmplat dacă cineva chiar ar fi reușit să intre în bază și să o distrugă? Nu știu. Probabil nimic, posibil totul. Nu știu, nimeni nu poate spune asta. Dar frumusețea realizării evenimentului distructiv nu se găsește în posibilele sale consecințe.

Anarhiștii nu garantează nici unul din lucrurile pe care le fac. Ei scot în evidență responsabilitatea persoanelor și structurilor pe baza deciziei că sunt determinați să acționeze, și din acel moment sunt siguri de sine pentru că ideea lor de justiție le luminează acțiunile. Arată înspre responsabilitatea unei persoane, și înspre consecințele la care o astfel de responsabilitate duce. Aici găsim hotărârea de a acționa a anarhiștilor.

Dar o dată ce acționează împreună cu alți oameni, trebuie de asemenea să încerce să construiască organisme ce sunt capabile să mențină și să crdeeze consecințe în lupta împotriva puterii. Nu trebuie să uităm asta niciodată. iar acesta este un punct important asupra căruia trebuie să reflectăm: puterea se realizează pe sine în timp și spațiu, nu este ceva abstract. Controlul nu ar fi posibil dacă secțiile de poliție nu ar exista, dacă închisorile nu ar exista. Puterea legislativă nu ar fi posibilă dacă parlamentul nu ar exista, sau dacă nu ar fi mici parlamente regionale. Puterea culturală care ne oprimă, care fabrică opinii, nu ar fi posibilă dacă nu ar fi școlile și universitățile. Acum, școlile și universitățile, secțiile de poliție, închisorile, industriile, fabricile, sunt toate lucruri care se împlinesc în anumite locuri, în zone circumscrise în care putem doar să circulăm dacă respectăm anumite condiții și le jucăm jocul. Suntem aici acum pentru că am fost de acord să le jucăm jocul. Nu am fi putut să intrăm în clădire altfel. Asta e interesant. Putem folosi astfel de structuri. Dar în momentul atacului, astfel de locuri ne sunt interzise. Dacă am fi venit aici cu intenția de a ataca, poliția evident că ne-ar fi împiedicat.

iată, pentru că puterea prinde contur în spațiul fizic, relația anarhiștilor cu acesta este importantă. Bineînțeles, insurecția este un fapt individual și astfel în acel loc de dinăuntru nostru, noaptea, când ne pregătim de culcare, ne gândim „...ei bine, la ultima analiză, lucrurile nu sunt foarte rele””, cădem la pace cu noi înșine și adormim. Acolo, în acel anumit loc din interiorul nostru, în acel spațiu privat, putem circula așa cum dorim. Dar apoi trebuie să ne transferăm în spațiul fizic al realității sociale. Și spațiul fizi, când te gândești la el, este aproape exclusiv sub controlul puterii. Așa că, atunci când circulăm în acest spațiu, purăm valoarea insurecției cu noi, aceste valori revoluționare, și le măsurăm într-un conflict în care nu suntem singurii prezenți-

Trebuie, prin urmare, să individualizăm obiectivele semnificative și să le verificăm existența – și, din fericire, aceste obiective există mereu, peste tot -, să ontribuim la crearea condițiilor ca oamenii, cei exploatați, pe spatele cărora aceste obiective sunt realizate, să facă ceva pentru a le distruge.

Consider că acest proces revoluționar este de natură insurecționară. Nu are scopuri (și asta e important) de natură cantitativă, pentru că distrugerea unui obiectiv sau împiedicarea unui proiect nu poate fi măsurat în termeni cantitativi. Se întâmplă câteodată ca cineva să îmi spună, „dar ce rezultate am obținut?”. Atunci când se face asta, oamenii nici măcar nu-i mai țin minte pe anarhiști după aceea. „Anarhiști? Cine sunt acești anarhiști? Monarhiști? Sunt cumva acei oameni care îl susțin pe rege?”.

Oamenii nu țin minte foarte bine. Dar de ce contează? Nu pe noi trebuie să ne țină minte, ci lupta lor, pentru că lupta este a lor, noi suntem doar o ocazie în acea luptă. Noi suntem ceva în plus.

În societatea eliberată în care anarhia a fost atinsă într-o dimensiune destul de ideală, anarhiștii, care sunt indispensabili în lupta socială la toate nivelurile, ar avea pur și simplu rolul de a împinge luptele din ce în ce mai departe, eliminând chiar și cele mai mici urme de putere și perfecționând permanent tensiunea spre anarhie. Anarhiștii locuiesc pe o planetă inconfortabilă, în orice caz, pentru că atunci când lupta merge bine sunt uitați, iar atunci când lupta merge rău sunt făcuți responsabili, sunt acuzați că au abordat greșit, că au dus la concluzii greșite. Nu există atunci nici o iluzie cu privire la orice rezultate cantitative: dacă lupta realizată dintr-un punct de vedere insurecționar este corectă, a mers bine, rezultatele, dacă există, ar putea fi folosite oamenilor care au adus-o la suprafață, cu siguranță nu anarhiștilor. E important să nu cădem pradă iluziei în care cad din păcate mulți anarhiști, de a crede că rezultatul pozitiv al unei lupte poate duce la o creștere a grupurilor noastre, pentru că nu este așa și asta duce sistematic la deziluzionare. Creșterea grupurilor noastre și creșterea numărului de camarazi este important dar asta nu se întâmplă prin rezultatele obținute cât prin construirea, formarea acestor idei-forță, clarificarea de care am vorbit mai devreme. Rezultatele pozitive ale luptelor și creșterea numerică în grupurile anarhiste sunt două lucruri care nu pot fi văzute ca proces de cauză și efect. Ele ar putea să fie conectate, sau ar putea să nu fie.

Doar câteva cuvinte în încheiere. Am vorbit despre ce e anarhismul, ce e democrația și neînțelegerea cu care ne confruntăm constant; despre modurile în care structurile de putere pe care le numim capitalism modern, capitalismul post-industrial, sau transformate; despre unele structuri de luptă anarhiste care nu mai sunt astăzi acceptabile și despre modul în care cineva se poate opune realității puterii, și, în cele din urmă, am menționat diferența dintre anarhismul tradițional și cel insurecționar al zilei de astăzi.

Mulțumesc.

Biblioteca Anarhistă

Alfredo M. Bonanno
Tensiunea anarhistă
1996

Preluat la 15.12.2022 de la
<https://centruldecultura.wordpress.com/2012/07/02/alfredo-m-bonanno-tensiunea-anarhista/>

ro.theanarchistlibrary.org